

Motion till riksdagen

1988/89: Kr293

av Stig Gustafsson m. fl. (s)

Svensk arkivinformation

Arkivutredningen. "Öppenhet och minne. Arkivens roll i samhället" (SOU 1988:11), framhåller arkivens forsknings- och kulturpolitiska uppgifter som det mest eftersatta men därmed också det mest angelägna området att förstärka och stödja.

Till de viktigaste förslagen i utredningen hör en nationell arkivdatabas för sökning i arkivens beståndsöversikter. Arbetet därmed har inletts och hälsas med glädje av forskar- och kultursamhället. Ett annat viktigt yrkande är en bättre samverkan mellan arkiven och forskningen. Ett tredje framåtsyftande förslag gäller en utökad mikrofilmning och en fortsatt teknisk utveckling.

Som en redan etablerad försöksverksamhet och växande resurs för samtliga dessa områden nämns i utredningen gång på gång SVAR, Svensk arkivinformation, i Ramsele. SVAR framhålls som utvecklingsresurs för ny teknik, för användarservice, för spridning av arkivinformation samt mer direkt för informationsförsörjningen till forskningen med bl.a återkommande konferenser kring hithörande frågor. För dessa ändamål i stort yrkar utredningen med kraft nya och förstärkta resurser.

Utredningen föreslår även att samtliga universitet skall förses med mikroort som tas fram huvudsakligen genom SVAR:s verksamhet. Detta förslag grundar sig på erfarenheter sedan flera år tillbaka inom olika forskningsgrenar.

Riksarkivet betonade redan 1984 i en skrivelse till regeringen (1984-03-28) att de praktiska erfarenheterna gjort forskningens behov av mikroort från SVAR allt tydligare.

I en promemoria. "Arkivinformation på moderna medier till forskningen och utbildningen vid rikets universitet". finns förslag om att mikroort från SVAR skall tillhandahållas vid Kungliga Biblioteket och universiteten.

Promemorian har utsänts på remiss (1988-03-16) till UHÄ, som i sin tur gett universiteten tillfälle att yttra sig. I princip hälsar samtliga tillfrågade förslaget om "friexemplar" av mikroort från SVAR som ytterst angeläget. Särskilt de "perifera" universiteten med långa avstånd till de centrala arkiven i Stockholm betonar förslagets vikt för en rättvisare informationsförsörjning inom landet. För två av dem, Umeå och Linköping, med sina avstånd även till närmaste landsarkiv är förslaget direkt avgörande, om en fortsatt gynnsam utveckling av forskningen skall kunna ske. Kostnaderna för arkivresor m. m. för den enskilde forskaren skulle på

detta sätt väsentligt nedbringas. Vid flera universitet utvecklas även tanken på en särskild forskningsmiljö kring mikrokorten i stil med Forskningsarkivet i Umeå.

Mot. 1988/89
Kr293

I sitt remissvar framhåller UHÄ angelägenheten av fortsatt samordning mellan forskningen och arkiven. Därmed har frågan blivit till ett krav på en samlad, kraftfull politisk och central aktion för att denna nya och framåtsyftande möjlighet till forskningsinformation från våra arkiv äntligen skall nå en avgörande lösning.

Mikrokort från SVAR utgör en grundläggande och kontinuerlig information från arkiven till forskningen och utbildningen vid rikets universitet och är en viktig resurs för forskarsamhället.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att s. k. friexemplar från SVAR:s samlade produktion av mikrofilmat material kommer rikets universitet till del.

Stockholm den 24 januari 1989

Stig Gustafsson (s)

Arne Gadd (s)

Berit Löfstedt (s)

Lennart Pettersson (s)

Lena Boström (s)